

Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums par valsts pagaidu budžetu 2019. gadam

Likuma par budžetu un finanšu vadību 15. pants nosaka pilnvarojumu un ierobežojumus finanšu ministram noteikt valsts budžeta izdevumus, aizdevumus un aizņēmumus apstākļos, ja nav stājies spēkā gadskārtējais valsts budžeta likums. Šāds pagaidu budžets ir izveidots 2019. gadam.

2018. gada 13. decembrī Fiskālās disciplīnas padome (turpmāk tekstā – Padome) saņēma no Finanšu ministrijas (turpmāk tekstā – FM) fiskālo nosacījumu aprēķinus (1. pielikums)¹, kā arī 19. decembrī 2019. gada pagaidu budžetu, kurš sagatavots atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 15. panta prasībām. Atbilstoši noteiktajam Fiskālās disciplīnas likumā (turpmāk tekstā – FDL) Padome īsteno FDL noteikto fiskālo nosacījumu ievērošanas uzraudzību vidēja termiņa budžeta ietvara likuma (turpmāk tekstā – VTBI) un gadskārtējā valsts budžeta likuma sagatavošanā, šo likumu izpildē un grozījumu sagatavošanā, piemērojot šo normu arī uz pagaidu budžetu.

2019. gada pagaidu budžetā noteiktie izdevumi iekļaujas vidēja termiņa budžeta ietvara likumā 2018., 2019. un 2020. gadam (turpmāk tekstā – VTBI 2018./20.) noteiktajā maksimālo izdevumu apmērā t.i. 9 322,9 milj. eiro.

Vienlaikus gan FM, gan Padome – atbilstoši fiskālo nosacījumu aprēķinam – konstatē nepieciešamību samazināt maksimālo izdevumu apmēru sastādot valsts budžetu 2019. gadam un arī VTBI 2020. gadam.

Fiskālo nosacījumu aprēķini liek samazināt 2019. gada maksimālos izdevumus par 108,1 milj. eiro un noteikt tos 9 214,8 milj. eiro līmenī. Veidojot fiskālā nodrošinājuma rezervi FDL noteiktajā kārtībā, valsts budžetā 2019. gadam var apstiprināt izdevumus 9 184,0 milj. eiro apmērā (sk. 1. tabulu).

Rādītājs	2019
Ietvara likumā noteiktie maksimālie valsts budžeta izdevumi	9 322,9
Pagaidu budžeta likumā noteiktie valsts budžeta izdevumi	9 322,9
Valsts budžeta izdevumi, atbilstoši izvēlētajam stingrākajam fiskālajam nosacījumam	9 214,8
Maksimāli pieļaujамie valsts budžeta izdevumi, ietverot fiskālā nodrošinājuma rezervi	9 184,0

1. tabula. Skaitlisko nosacījumu izpildes kopsavilkums, milj. eiro. Avots: FM un Padomes aprēķini.

pieļaujama -0,73% no IKP apmērā, bet strukturālā bilance -0,57% no IKP apmērā. Padomes aprēķini strukturālo bilanci konstatē -1,08% apmērā, galvenokārt dēļ atšķirībām viedoklī par nodokļu reformas ietekmes vienreizējo efektu. Padome arī atzīmē, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta (turpmāk – SIP) elastības nosacījumi, pielietojot veselības reformas atkāpi 2019. gadā neļauj sasniegt FDL noteikto vidēja termiņa strukturālās bilances mērķi – tas ir ne mazāk kā -0.5% no IKP.

Gan FM, gan Padomes aprēķinos 2019. un 2020. gadā kā stingrākais nosacījums tiek noteikts pārmantojamības nosacījums, 2021. gadā – bilances nosacījums. Tas nozīmē, ka 2019. gadam un 2020. gadam iepriekš apstiprinātā VTBI 2018./20. noteiktie maksimālie valsts budžeta izdevumi, kuri koriģēti atbilstoši FDL prasībām, noteiks maksimālos valsts budžeta izdevumus.

Pamatojoties uz stingrāko fiskālo nosacījumu 2019. gadam (pārmantojamības nosacījumu) vispārējās valdības bilance 2019. gadā ir

Padome secina, ka FM sagatavotais pagaidu budžets atbilst fiskālajās politikas prasībām, kuras nosaka Likums par budžetu un finanšu vadību un ietvara likums attiecībā uz 2019. gada budžeta svarīgākajiem parametriem. Tomēr gatavojot gadskārtējo budžetu 2019. gadam jāērķinās ar nepieciešamību palielināt budžeta ieņēmumus vai samazināt izdevumus, lai nosegtu izveidojušos negatīvo fiskālo telpu un papildus izdevumus, kuri apstiprināti pagaidu budžetā, lai gan tie nebija iekļauti ietvara likumā 2019. gadam.

¹ Fiskālo nosacījumu aprēķins veikts vispārējās valdības budžeta plānam 2018. gada 6. novembrī.

Pārmantojamības nosacījums

FDL nosaka, ka gadskārtējais valsts budžets jāsaģatavo balstoties uz iepriekšējā gadā apstiprināto ietvara likumu, ņemot vērā izmaiņas makroekonomiskajā ietvarā, koriģētajos un izlīdzināmajos izdevumos (pārmantojamības nosacījums).

Atbilstoši pārmantojamības nosacījumam FM aicina noteikt maksimālos budģeta izdevumus 9 214,8 milj. eiro 2019. gadā un 9 789,0 milj. eiro 2020. gadā (sk. 1. pielikuma² 4. tabulu).

Turpmāk tiek uzskaitītas un paskaidrotas izmaiņas pārmantojamības nosacījuma aprēķinam divās daļās: (i) par koriģējamo daļu sniegta detalizēta informācija atbilstoši FDL 5. pantā noteiktajam; (ii) par izlīdzināmo daļu vispārīgs kopsavilkums. Daļas tiek nodalītas, jo arī budģeta plānošanā (ietvara likumā) abas daļas ir nodalītas.

Koriģējamie izdevumi

FDL 5. pants uzliek par pienākumu ikgadēji precizēt VTBIL noteiktos maksimālos koriģējamos izdevumus ar tā sauktajām dabiskajām izmaiņām atsevišķi uzskaitītās budģeta pozīcijās, kā arī cenu pārmaiņu ietekmes korekcijas valsts iestāžu nodrošinātajos maksas pakalpojumos.

Korekcijas kopā paredz samazināt izdevumu apjomu par 140,9 milj. eiro 2019. gadam un par 120,6 milj. eiro 2020. gadam.

Izdevumi sociālajiem pabalstiem un pensijām pamatbudģetā un speciālajā budģetā pret VTBIL 2018./20. kopumā mazinās 2019. gadam par 55,5 milj. eiro un 2020. gadam par 22,7 milj. eiro, tā veidojot samazinošu ietekmi maksimālajos budģeta izdevumos par attiecīgi -0,6% un -0,2%. Samazinājums ir neskatoties uz to, ka ir ņemti vērā grozījumi Likumā par valsts pensijām un ir palielinājums vienā no programmām (piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām). Kopējais samazinājums liecina, ka ir prognozēts samazināts pensiju un pabalstu saņēmēju skaits un līdz ar to samazinās arī plānojamie budģeta izdevumi.

Izmaiņas maksas pakalpojumos plānotas pieaugt abos gados pret VTBIL 2018./20. par 4,6 milj. eiro, kas atļauj palielināt maksimālo izdevumu apmēru attiecīgi par 0,05%.

ES fondu projektu programmas pret VTBIL 2018./20. samazinās 2019. gadam par 23,9 milj. eiro un 2020. gadam par 65,3 milj. eiro, arī samazinot budģeta maksimālos izdevumus attiecīgi par 0,3% un 0,7%.

Valsts parāda apkalpošanas programmas pret VTBIL 2018./20. paredz samazināt izdevumus 2019. gadam par 17,2 milj. eiro un 2020. gadam par 21,0 milj. eiro, kas attiecīgi samazina maksimālo izdevumu apjomu abos gados aptuveni par 0,2%.

ES budģeta maksājumi arī samazinājušies salīdzinot ar VTBIL 2018./20. par 48,9 milj. eiro 2019. gadam un par 16,3 milj. eiro 2020. gadam, attiecīgi mazinot maksimālos izdevumus par 0,5% un 0,2%.

Izlīdzinātie maksājumi

ES fondu programmu izdevumi un valsts parāda apkalpošana – kā divi noteikti izdevumus izlīdzinošie posteņi – ir salīdzinoši stabili rādītāji, kas ikgadēji veido ap 4,0% no IKP un 0,8% no IKP attiecīgi.

² Fiskālo nosacījumu aprēķina tabulas pieejamas šeit:

http://fdp.gov.lv/files/uploaded/FDP_I_08_1589_20181228_FDUS_PielI_Ann1.xlsx, skatīts: 28.12.2018.

Bilances nosacījums

FDL nosaka strukturālās bilances mērķi – ne mazāk kā -0,5% no IKP kā vienu no fiskālajiem nosacījumiem.

Atbilstoši bilances nosacījuma prasībām FM aicina noteikt maksimālos budžeta izdevumus 9 206,9 milj. eiro 2019. gadā, 9 873,0 milj. eiro 2020. gadā un 10 216,4 milj. eiro 2021. gadā (sk. 1. pielikuma 2. tabulu). FM piedāvā bilances nosacījumā ietvert 2017. gada nodokļu reformas ietekmi kā vienreizējos pasākumus – attiecīgi 2019. gadā 0,5% apmērā no IKP un 2020. gadā 0,3% apmērā no IKP. Padome aicina tomēr šo nodokļu reformas ietekmi iekļaut aprēķinos kā parastus ieņēmumus un izdevumus, tā nosakot maksimālos izdevumus par šo apmēru mazākus, t.i. 9 188,8 milj. eiro 2019. gadam un 9 791,0 milj. eiro 2020. gadam. Padome uzskata, ka nodokļu reforma ir diskrecionārs budžeta ieņēmumu pasākums un to nevar uzskatīt par vienreizēju pasākumu SIP un FDL nozīmē, koriģējot bilances nosacījuma aprēķinus.

Bilances nosacījumu arī var skatīt divās daļās, atbilstoši: (i) FDL metodoloģijai; (ii) SIP metodoloģijai. Daļas tiek nodalītas, jo arī FM savos aprēķinos nodala aprēķinus pēc abām metodoloģijām.

FDL prasības

Bilances nosacījuma aprēķins parāda budžeta veidošanas vienu no pamatiem, t.i. to, ka valsts pamatbudžets kompensē visu citu vispārējās valdības budžeta bilanču svārstības. Padome neapstrīd FM veiktās aplēses un turpmāk uzskaitītās izmaiņas:

– Pašvaldību budžetu bilance kopš VTbil 2018./20. plānošanas perioda ir pasliktinājusies par 40,3 milj. eiro 2019. gada plāniem un par 14,4 milj. eiro 2020. gada plāniem, attiecīgi liekot samazināt maksimālos budžeta izdevumus par 0,4% un 0,1%.

– No valsts budžeta daļēji atvasināto publisko personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta bilance savukārt ir nedaudz uzlabojusies. 2019.gadam par 11,5 milj. eiro un 2020.gadam par 0,6 milj. eiro.

– EKS korekcijas kopš VTbil 2018./20. ir palielinātas 2019.gadam par 36,7 milj. eiro un 2020.gadam par 105,2 milj. eiro, tā ļaujot palielināt maksimālos budžeta izdevumus par 0,4% un 1,1% attiecīgi.

Makroekonomikas prognožu procedūras ietvaros³ Padome ir pastarpināti saskaņojusi arī budžeta ciklisko komponenti, kas 2019. gadam pieauga par 0,2%, tā liekot ierobežot budžeta izdevumus papildu par minēto apmēru.

Tomēr atšķirībā no pagājušā gada lēmumiem, Padome aicina bilances nosacījuma aprēķinā iekļaut 2017. gadā īstenotās nodokļu reformas ietekmi 0,5% no IKP apmērā 2019. gadā un 0,3% no IKP apmērā 2020. gadā. 2018. gadā Padome atgriezās pie diskusijas par nodokļu reformas ietekmi uz budžeta bilanci, pārskatot iepriekšējo lēmumu, piekrist attiecināt nodokļu reformas ietekmi vienreizējiem pasākumiem. Padome norāda, ka nodokļu reformai nav noteikta laikkarība un nodokļu reformas pasākumiem būs ilglaicīga ietekme uz budžeta ieņēmumiem.

SIP prasības

Galvenā atšķirība no FDL aprēķiniem ir saistīta ar potenciālā IKP un no tā izrietoši arī budžeta cikliskās komponentes atšķirīga novērtējuma. Arī salīdzinot budžeta ciklisko komponenti 2019. gadam, tā pieauga par 0,3%, tā liekot ierobežot budžeta izdevumus par minēto apmēru. SIP neparedz vienreizējos pasākumus, līdz ar to par šo apmēru bilances nosacījums tiek padarīts stingrāks un SIP aprēķini prevalē.

³15.10.2018. makroekonomikas prognožu apstiprināšana. Pieejams: <http://fdp.gov.lv/15102018-makroekonomikas-prognozu-apstiprinasana>, skatīts: 20.12.2018.

Izdevumu pieauguma nosacījums

Atbilstoši izdevumu pieauguma nosacījumam FM aicina noteikt maksimālos budžeta izdevumus 9 555,6 milj. eiro 2019. gadā, 9 806,7 milj. eiro 2020. gadā un 10 567,3 milj. eiro 2021. gadā (sk. 1. pielikuma 3. tabulu). Ņemot vērā, ka arī izdevumu pieaugumu nosacījumā FM ietver 2017. gada nodokļu reformas ietekmi kā vienreizējos pasākumus attiecīgi 2019. gadā 0,5% apmērā no IKP un 2020. gadā 0,3% apmērā no IKP, Padome aicina tomēr šo nodokļu reformas ietekmi iekļaut aprēķinos līdzīgi kā bilances nosacījuma gadījumā kā parastus ieņēmumus un izdevumus, tā nosakot maksimālos izdevumus par šo apmēru mazākus, t.i. 9 397,9 milj. eiro 2019. gadam un 9 712,1 milj. eiro 2020. gadam (skatīt diskusiju iepriekšējā sadaļā).

Izņemot minēto nodokļu reformas ietekmi Padome neiebilst pārējām FM rēķinātajām izmaiņām izdevumu nosacījumā:

– Procentu maksājumi par vispārējās valdības parādu. Kopš VTBI 2018./20. plānotais apjoms 2019. gadam ir sarucis par 47,5 milj. eiro un 2020. gadam par 19,9 milj. eiro, attiecīgi samazinot maksimāli pieļaujamo izdevumu apmēru par šo apjomu.

– ES programmu izdevumi kopš VTBI 2018./20. tika samazināti 2019.gadam par 60,4 milj. eiro un 2020.gadam par 49,2 milj. eiro. Līdzīgi kā procentu izdevumi, arī ES fondu izdevumi liek samazināt budžeta izdevumu apmēru.

– Izlīdzināto investīciju apmēra izmaiņas kopš VTBI 2018./20. ir mainījušās nedaudz – 2019. gadam pieaugušas par 7,1 milj. eiro, savukārt 2020. gadam samazinājušās par 6,7 milj. eiro. Līdz ar to attiecīgajiem gadiem arī radījušas izdevumu svārstības minētajos apmēros.

– Automātiskais budžeta izdevumu stabilizētājs jeb nediskrecionāras bezdarba izmaiņas 2019. gadam samazinājušās par 26,9 milj. eiro un 2020. gadam par 31,1 milj. eiro. Šāds samazinājums veidojas galvenokārt dēļ bezdarba rādītāju uzlabojumiem, kas tālāk jau arī ietekmē plānus bezdarba pabalstu apjoma samazināšanā.

– Diskrecionārie ieņēmumu pasākumi salīdzinot ar VTBI 2018./20. ir palielināti 2019. gadam par 24,5 milj. eiro un 2020. gadam par 67,0 milj. eiro, tā dodot iespēju papildu izdevumiem šajos gados minētajā apjomā.

Nodokļu reformas ietekme izdevumu nosacījumā tiek ietverta kā diskrecionārs ieņēmumu pasākums (samazinot budžeta ieņēmumus). Kopš VTBI 2018./20. plānotais apmērs nav mainīts, saglabājot 0,5% un 0,3% no IKP apmēru 2019. un 2020. gadiem attiecīgi. Līdzīgi kā bilances nosacījuma gadījumā arī izdevumu pieauguma nosacījuma gadījumā, Padome aicina arī šeit izslēgt šo izdevumus palielinošo nodokļu reformas ietekmes apmēru.

Skaitlisko nosacījumu izpildes kopsavilkums
Summary of numerical conditions fulfilment
(milj. euro)
(million euro)

P1.1.tabula
Table P1.1

No; formula	Rādītājs	2019		2020		2021		
		MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	
1.	Bilances nosacījums	9 206.9	9 188.8	9 873.0	9 791.0	10 216.4		Balance rule
2.	Izdevumu pieauguma nosacījums	9 555.6	9 397.9	9 806.7	9 712.1	10 567.3		Expenditure growth rule
3.	Pārmantojamības nosacījums	9 214.8	9 214.8	9 789.0	9 789.0	x		Continuity rule
4. = MIN (1.; 2.)	Stingrākais no Izdevumu nosacījuma un Bilances nosacījuma	9 206.9	9 188.8	9 806.7	9 712.1	10 216.4		Strickest rule out of Expenditure rule and Balance rule
5.1. FNR _t	Fiskālā nodrošinājuma rezerve _t	30.8		32.6		34.4		Fiscal safety reserve _t
5.2. FNR _{t-1}	Fiskālā nodrošinājuma rezerve _{t-1}	28.4		30.8		32.6		Fiscal safety reserve _{t-1}
6.1.	Fiskālās disciplīnas likuma 5.panta otrās daļas nosacījums	-10.3		16.0		10 216.4		Condition set in Fiscal discipline law Article 5(2)
6.2.	Modulis no 6.1.	10.3		16.0		10 216.4		Module of 6.1.
7.1.	IKP, faktiskajās cenās	30 840.8		32 639.4		34 441.5		GDP, current prices
7.2.	0,1% no IKP	30.8		32.6		34.4		0.1% of GDP
8. = IF (6.2. > 7.2.; 4.; 3.)	Valsts budžeta izdevumi, atbilstoši izvēlētajam stingrākajam nosacījumam	9 214.8	9 214.8	9 789.0	9 789.0	10 216.4		State budget expenditure according to the strictest rule applied
9. = 8. - 5.1.	Maksimāli pieļaujamie valsts budžeta izdevumi	9 184.0	9 184.0	9 756.3	9 756.3	10 182.0		Maximum allowed state budget expenditures
10.	Ietvara likumā noteiktie maksimālie valsts budžeta izdevumi	9 322.9		9 838.8				Framework law maximum state budget expenditures
11.	Pagaidu budžeta likumā noteiktie maksimālie valsts budžeta izdevumi	9 322.9		x				Interim budget law maximum state budget expenditures
12.	Vispārējās valdības kopējie izdevumi, TE, koriģēti atbilstoši izvēlētajam stingrākajam nosacījumam	11 268.0	11 268.0	11 873.1	11 873.1	12 413.0		GG total expenditure, TE, adjusted in accordance with the strictest rule applied

Avots: Finanšu ministrija, Fiskālās disciplīnas padomes aprēķini

Source: Ministry of Finance, Fiscal Discipline Council calculations

Balances nosacījums
Balance rule
(milj. eiro)
(million euro)

P1.2. tabula
Table P1.2

No; formula	Rādītājs	2019		2020		2021		Item
		MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	
1.	Valsts budžeta ieņēmumi (naudas plūsmas metode)	9 038.2		9 734.9		9 823.0		Central government budget revenue (cash flow)
2.	Pašvaldību budžeta bilance	-61.4		-30.3		-36.1		Local government budget balance
3.	No valsts budžeta daļēji atvasināto publisko personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta bilance	4.2		-9.7		-16.0		Derived public persons budget balance
4.	EKS korekcijas	9.2		12.8		313.0		ESA corrections
5. = 10. - 7. - 6.	Minimāli atļautā strukturālā bilance, % no IKP	-0.5	-1.0	-0.5	-0.5	-0.5		Minimal structural balance, % of GDP
6.	Vienreizējie pasākumi, % no IKP	-0.5	0.0	-0.3	0.0	0.0		One-off, % of GDP
7. = 18.	Cikliskā komponente, % no IKP	0.4		0.2		0.1		Cyclical component, % of GDP
8.	IKP, faktiskais cēnis	30 840.8		32 639.4		34 441.5		GDP, at current prices
9. = 1. + 2. + 3. + 4. - (5. + 6. + 7.) *	Valsts budžeta izdevumi atbilstoši bilances nosacījumam	9 206.9	9 188.8	9 873.0	9 791.0	10 216.4		State budget expenditure according to the balance rule
10. = MAX (11.; 24.)	Izvēlēti stingrāki vispārējās valdības budžeta bilance, % no IKP	-0.7	-0.6	-0.5	-0.3	-0.4		Selected strictest general government budget balance, % of GDP
11. = 23.	Fiskālās disciplīnas likuma (FDL) metodoloģija, vispārējās valdības budžeta (nomināli) bilance, % no IKP	-1.2	-0.6	-0.6	-0.3	-0.4		Fiscal discipline law (FDL) methodology, general government budget (headline) balance, % of GDP
12.	Fiskālās disciplīnas likuma 10.pantā noteiktais vidēja termiņa mērķis, % no IKP	-0.5		-0.5		-0.5		Fiscal discipline law Article 10 medium-term objective, % of GDP
13. = 13.1. + 13.2. + 13.3.	Atkāpe no mērķa iemaksu palielināšanai 2.pensiju līmenī, % no IKP	x		x		x		Deviation from the objective to increase contributions to the second pension pillar, % of GDP
13.1.	Iemaksu palielināšana no 2% uz 4%	x		x		x		Contribution change from 2% to 4%
13.2.	Iemaksu palielināšana no 4% uz 5%	x		x		x		Contribution change from 4% to 5%
13.3.	Iemaksu palielināšana no 5% uz 6%	x		x		x		Contribution change from 5% to 6%
14.	Atkāpe no mērķa veselības aprūpes sistēmas reformas īstenošanai, % no IKP	-0.5		x		x		Deviation from the objective for the health care reform, % of GDP
15. = 12. + 13. + 14.	Strukturālā bilance atbilstoši Fiskālās disciplīnas likumam un papildu atkāpēm	-1.0		-0.5		-0.5		Structural balance according to the Fiscal discipline law and to the additional deviations
16.	VTBFL noteiktā vispārējās valdības budžeta strukturālā bilance, % no IKP	-1.0		-0.5		-0.5		MTBFL general government structural balance, % of GDP
17. = 22. - 18.	Vispārējās valdības budžeta faktiskā strukturālā bilance, % no IKP	x		x		x		General government actual structural balance, % of GDP
18.	Cikliskā komponente, % no IKP	0.4		0.2		0.1		Cyclical component, % of GDP
19. = 22. - 20.	Cikliski koriģēti bilance, % no IKP	-0.6		-0.3		-0.4		Cyclically adjusted balance, % of GDP
20.	Vienreizējie pasākumi, % no IKP	-0.5	0.0	-0.3	0.0	0.0		One-off, % of GDP
21.	VTBFL noteiktā vispārējās valdības budžeta (nomināli) bilance, % no IKP	-1.2	-0.6	-0.6	-0.3	-0.4		MTBFL general government headline balance, % of GDP
22.	Vispārējās valdības budžeta faktiskā (nomināli) bilance, % no IKP	-1.2	-0.6	-0.6	-0.3	-0.4		General government actual headline balance, % of GDP
23.	Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) metodoloģija, vispārējās valdības budžeta (nomināli) bilance	-0.7		-0.5		-0.5		Stability and growth pact (SGP) methodology, general government budget (headline) balance, % of GDP
24.	Stabilitātes un izaugsmes pakta noteiktais vidēja termiņa mērķis, % no IKP	-1.0		-1.0		-1.0		Stability and growth pact medium-term objective, % of GDP
25. = 25.1. + 25.2. + 25.3.	Atkāpe no mērķa iemaksu palielināšanai 2.pensiju līmenī, % no IKP	x		x		x		Deviation from the objective to increase contributions to the second pension pillar, % of GDP
25.1.	Iemaksu palielināšana no 2% uz 4%	x		x		x		Contribution change from 2% to 4%
25.2.	Iemaksu palielināšana no 4% uz 5%	x		x		x		Contribution change from 4% to 5%
25.3.	Iemaksu palielināšana no 5% uz 6%	x		x		x		Contribution change from 5% to 6%
26.	Atkāpe no mērķa veselības aprūpes sistēmas reformas īstenošanai	-0.5		x		x		Deviation from the objective for the health care reform, % of GDP
27. = 24. + 25. + 26.	Strukturālā bilance atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes pakta un papildu atkāpēm	-1.5		-1.0		-1.0		Structural balance according to the Stability and growth pact and to the additional deviations
28.	Vispārējās valdības budžeta strukturālā bilance atbilstoši SIP, % no IKP	-1.6		x		x		General government structural balance according to the Stability and growth pact, % of GDP
29.	Maksimālā strukturālā bilance atbilstoši SIP, % no IKP	-1.5		-1.0		-1.0		Maximum structural balance according to the Stability and growth pact, % of GDP
30.	Cikliskā komponente, % no potenciālā IKP	0.8		0.5		0.5		Cyclical component, % of potential GDP
31. = 27. + 30.	Cikliski koriģēti bilance, % no potenciālā IKP	-0.7		-0.5		-0.5		Cyclically adjusted balance, % of potential GDP
32.	Vienreizējie pasākumi, % no IKP	x		x		x		One-off measures, % of GDP
33.	Vispārējās valdības budžeta (nomināli) bilance atbilstoši SIP, % no IKP	-0.703		-0.5		-0.5		General government headline balance according to the Stability and growth pact, % of GDP
34. = 1. + 2. + 3. + 4. - 8.[1.tabula]	Vispārējās valdības budžeta bilance atbilstoši stingrākajam fiskālajam nosacījumam	-224.6	-224.6	-81.2	-81.2	-132.46		General government budget balance according to the strictest rule applied
35. = 34. / 8. * 100	Vispārējās valdības budžeta bilance atbilstoši stingrākajam fiskālajam nosacījumam, % no IKP	-0.73	-0.73	-0.2	-0.25	-0.4		General government budget balance according to the strictest rule applied, % of GDP
36. = 37. * 8 / 100	Vispārējās valdības strukturālā bilance atbilstoši stingrākajam fiskālajam nosacījumam	-176.7	-334.4	-63.6	-161.2	-172.2		General government structural balance according to the strictest rule applied
37. = 35. - 7.	Vispārējās valdības strukturālā bilance atbilstoši stingrākajam fiskālajam nosacījumam, % no IKP	-0.57	-1.08	-0.19	-0.49	-0.5		General government structural balance according to the strictest rule applied, % of GDP

Avots: Finanšu ministrija, Fiskālās disciplīnas padomes aprēķini

Source: Ministry of Finance, Fiscal Discipline Council calculations

Izdevumu pieauguma nosacījums
Expenditure rule
(milj. eiro)
(million euro)

P1.3. tabula
Table P1.3

No. formula	Rādītājs	2019		2020		2021		Item
		MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	
1.	IKP, faktiskais cenās	30 840.8		32 639.4		34 441.5		GDP, nominal prices
2.	Vispārējās valdības kopšjie izdevumi, koriģēti atbilstoši izvēlētajam stingrākajam nosacījumam	11 268.0	11 268.0	11 873.1	11 873.1	12 413.0		GG total expenditure, adjusted in accordance with the strictest rule applied
2.1.	Procentu maksājumi, D-41	242.6		275.6		269.0		Interest expenditure, D-41
2.2.	ES programmu izdevumi, kuriem ir atbilstoši ES fondu ieņēmumi (izdevumu nosacījums)	412.8		456.0		638.4		Expenditure on EU programmes fully matched by EU funds revenue (expenditure rule)
2.3.1.	Bruto pamatkapitāla veidošana (BPKV), t, P.51 (izdevumu nosacījums)	1 066.7		1 085.3		1 129.1		Gross fixed capital formation (GFCF), t, P.51 (expenditure rule)
2.3.2.	BPKV, t-1, P.51	1 110.9		1 066.7		1 085.3		GFCF, t-1, P.51
2.3.3.	BPKV, t-2, P.51	904.9		1 110.9		1 066.7		GFCF, t-2, P.51
2.3.4.	BPKV, t-3, P.51	731.9		904.9		1 110.9		GFCF, t-3, P.51
3 = 2.-2.1.-2.2.-2.3.1.+ vidējais/average [2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4.]	Izīdzinātie kopšie izdevumi (nominālie) (pirms bezdarba izmaiņām)	10 499.5	10 499.5	11 098.2	11 098.2	11 474.6		Smoothed total expenditures (TE) (nominal) (before non-discretionary change)
4 = 4.3. * (4.1.-4.2.) / 4.	Nediscretionāras bezdarba izmaiņas	-39.0		-46.7		-41.1		Non-discretionary change in unemployment
4.1.	Bezdarba līmenis, %	7.4		7.0		6.8		Unemployment rate
4.2.	Bezdarba līmenis, kas neietekmē algu, %	9.7		9.4		8.8		NAWRU
4.3.	Kopējie bezdarba pabalstu izdevumi	130.3		134.9		140.4		Total unemployment benefit expenditure
5 = 2.-2.1.-2.2.-2.3.1.+ vidējais/average [2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4.] - 4.	Izīdzinātie kopšie izdevumi (nominālie)	10 538.5	10 538.5	11 144.9	11 144.9	11 515.7		Smoothed total expenditures (TE) (nominal)
6 = 6.1. - 6.2.	Kopā diskreionāru ieņēmumu pasākumu un vienreizējo pasākumu izmaiņas	115.5	-42.2	20.5	-74.1	-5.8		Discretionary revenue measures change
6.1.	Diskreionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņas	-42.2		-74.1		-5.8		Discretionary revenue measures change
6.2.	Diskreionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņas (nodokļu reformas negatīvā efekta izlīdzināšana)	157.7	0.0	94.6	0.0	x		Discretionary revenue measures (net negative effect from tax reform)
7.1. = 3.-4.-6.1.	Koriģētie (pret diskreionārajiem pasākumiem) kopšie izdevumi (nominālie)	10 580.8	10 580.8	11 219.0	11 219.0	11 521.5		Corrected expenditure aggregate (nominal)
7.2. = 3.-4.-6.	Koriģētie (kopā pret diskreionārajiem pasākumiem un vienreizējiem pasākumiem) kopšie izdevumi (nominālie)	10 423.0	10 580.8	11 124.4	11 219.0	11 521.5		Corrected expenditure aggregate net of discretionary measures and one-offs (nominal)
7.3. = gads-pret-gadu / year-to-year	Nominālo koriģēto kopējo izdevumu pieaugums, %	4.1	4.1	6.9	6.9	3.8		Net public expenditure annual growth in % (nominal)
7.4. = gads-pret-gadu / year-to-year	Nominālo koriģēto kopējo izdevumu, ieskaitot vienreizējos pasākumus, pieaugums, %	2.2	3.7	5.6	6.5	3.4		Net public expenditure annual growth corrected for one-offs in % (nominal)
8.	IKP deflators, % - VTBI 2018/20	3.1		2.7		2.5		GDP deflator, %, MTBF 2018/20
9 = (1 + 7.3./100) / (1 + 8./100) * 100-100	Reālo koriģēto izdevumu pieaugums, %	1.0		4.0		1.2		Net public expenditure annual growth in % (real)
9 = (1 + 7.4./100) / (1 + 8./100) * 100-100	Reālo koriģēto izdevumu, ieskaitot vienreizējos pasākumus, pieaugums, %	-0.9	0.6	2.7	3.6	0.8		Net public expenditure annual growth corrected for one-offs in % (real)
10. = vidējais/average [t-4, t-3, ..., t+4, t+5]	Potenciāli IKP pieaugums (10 gadu vidējais), % (FM/FDP dati)	3.0		3.1		3.1		10-year average potential GDP growth (t-5, t+4)
11.	Pielaujamais potenciālais izdevumu pieaugums, kad ES ir zem (vai virs) VTM	2.3		3.0		3.9		Applicable benchmark rate when MS below (or above) the MTO
12. = (11. - 9.) * (1 + 8.) * 3 / (t-1) / 1.	Novirze, % no IKP	1.1	0.6	0.1	-0.2	1.0		Deviation in % of GDP
13. = 12. + 12. t-1	Vidējā uzkrātā divu gadu novirze, % no IKP	1.0	0.8	1.2	0.4	1.1		Average two years cumulative deviation in % of GDP
14. = Goal seek 12. = 0	Vispārējās valdības kopšjie izdevumi, pēc izdevuma nosacījuma, t.i. ja kopējo izdevumu pieaugums = potenciālais izdevumu pieaugums	11 608.8	11 451.2	11 890.9	11 796.2	12 763.9		GG total expenditures according to expenditure rule
15.	Vispārējās valdības kopšjie ieņēmumi, TR	11 043.5		11 791.9		12 280.6		GG total revenue
16.	Valsts budžeta ieņēmumi (naudas plūsmas metode)	9 038.2		9 734.9		9 823.0		State budget revenue (cash-flow)
17.	Pašvaldību budžetu bilance	-61.4		-30.3		-36.1		Local government budget balance
18.	No valsts budžeta daļēji atvasināto publisko personu un budžeta nefinansētu budžeta iestāžu budžetu bilance	4.2		-9.7		-16.0		Derived public persons budget balance
19.	EKS korekcijas	9.2		12.8		313.0		ESA corrections
20. = 16. - (15.-14.) - 17. - 18. - 19.	Valsts budžeta izdevumi atbilstoši izdevuma nosacījumam	9 555.6	9 397.9	9 806.7	9 712.1	10 567.3		State budget expenditure according to the expenditure rule

Avots: Finanšu ministrija, Fiskālās disciplīnas padomes aprēķini

Source: Ministry of Finance, Fiscal Discipline Council calculations

Pārmantojamības nosacījums
Continuity principle
(milj. eiro)
(million euro)

P1.4. tabula
Table P1.4

No; formula	Rādītājs	2019		2020		Item
		MoF Interim budget	Council Interim budget	MoF Interim budget	Council Interim budget	
01.	Koriģētie maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumi (Vispārējās valdības budžeta plāns iepriekšējā gadā)	7 895.2		8 327.9		Adjusted maximum permissible state budget expenditure (Draft budgetary plan of previous year)
02. = 1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6. + 7. + 8. + 9. + 10.	koriģēto maksimāli pieļaujamo valsts budžeta izdevumu korekcijas saskaņā ar FDL 5.pantu, t.sk.:	-140.9		-120.6		adjustments of maximum permissible state budget expenditure according to the FDL Article 5, incl.:
1. = 1.1. + 1.2. + 1.3. + 1.4. + 1.5.	1) pamatbudžeta izdevumos sakarā ar aktuālākām valsts sociālo pabalstu un pensiju saņēmēju kontingenta prognozēm;	-4.0		7.1		1) state budget expenditure due to more actual forecasts in contingent receiving state social allowances and pensions;
1.1.	Labklājības ministrijas pamatbudžeta programma 20.01.00 "Valsts sociālie pabalsti"	-10.5		-8.8		20.01.00 Programme of the Ministry of Welfare basic budget "State Social Benefits"
1.2.	Labklājības ministrijas pamatbudžeta programma 20.02.00 "Izdienas pensijas"	-1.9		-2.2		20.02.00 Programme of the Ministry of Welfare basic budget "Work pensions"
1.3.	Labklājības ministrijas budžeta apakšprogramma 20.03.00 "Piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensijām"	8.0		17.6		20.03.00 Programme of the Ministry of Welfare basic budget "Supplement to the old age and disability pensions"
1.4.	Labklājības ministrijas budžeta apakšprogramma 20.04.00 "Bēgļa un alternatīvo statusu ieguvušo personu pabalsti un citi atbalsta pasākumi"	0.0		0.0		20.04.00 Programme of the Ministry of Welfare basic budget "Benefits and other support measures for refugees and persons with an alternative status"
1.5.	Aizsardzības ministrijas pamatbudžeta programma 31.00.00 "Militārpersonu pensiju fonds"	0.5		0.5		31.00.00 Programme of the Ministry of Defence basic budget "Military pension fund"
2. = 2.1. + 2.2. + 2.3. + 2.4.	2) speciālā budžeta izdevumos sakarā ar aktuālākām sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmēju kontingenta, kā arī pensiju un pabalstu vidējā apmēra prognozēm;	-51.5		-29.7		2) state social security budget expenditure due to more actual forecasts in contingent receiving social security services, so as forecasts of average amount of pensions and allowances;
2.1.	Labklājības ministrijas speciālā budžeta programma 04.01.00 "Valsts pensiju speciālais budžets"	-17.5		-8.6		04.01.00 Programme of the Ministry of Welfare special budget "State pensions"
2.2.	Labklājības ministrijas speciālā budžeta programma 04.02.00 "Nodarbinātības speciālais budžets"	-2.5		-2.1		04.02.00 Programme of the Ministry of Welfare special budget "Employment"
2.3.	Labklājības ministrijas speciālā budžeta programma 04.03.00 "Darba negadījumu speciālais budžets"	-0.1		0.3		04.03.00 Programme of the Ministry of Welfare special budget "Occupational accidents"
2.4.	Labklājības ministrijas speciālā budžeta programma 04.04.00 "Invaliditātes, maternitātes un slimības speciālais budžets"	-31.4		-19.3		04.04.00 Programme of the Ministry of Welfare special budget "Disability, maternity, and sickness"
3.	3) izdevumos, kuri izriet no prognozēto maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu izmaiņām, kā arī no kārtējā gada sākumā fiksētās maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu atlikuma summas;	4.6		4.6		3) expenditure, which results from change in forecasted revenues from paid services and other self-earned revenues as well as fixed sum of remaining revenues from paid services and other self-earned revenues at the beginning of current year;
6.	6) izdevumos saistībā ar Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu finansētiem projektiem un pasākumiem;	-23.9		-65.3		6) expenditure in relation with projects and measures financed from European Union policy instruments and other foreign financial assistance programmes;
7.	7) izdevumos tās valsts parāda daļas apkalpošanai, kura ietilpst Valsts kases kompetencē;	-17.2		-21.0		7) expenditure for servicing that part of state debt falling under the competence of the Treasury;
8.	8) kārtējos maksājumos Eiropas Savienības budžetā un starptautiskai sadarbībai;	-48.9		-16.3		8) regular payments in the budget of the European Union and for international co-operation;
11.	Faktiskie ES fondu izdevumi pozīcijās, kas pakļaujas izlīdzināšanai	1 220.6		1 306.8		Expenditure of European Union structural funds, Cohesion fund, Common Agricultural Policy and Common Fisheries Policy as subject to the smoothing mechanism
12.	Valsts parāda vadības izdevumi pozīcijās, kas pakļaujas izlīdzināšanai	239.9		274.9		Government debt service expenditure, what is in the Treasury's competence as subject to the smoothing mechanism
13. = 0.1. + 0.2. + 11. + 12.	Valsts budžeta izdevumi atbilstoši pārmantojamības nosacījumam	9 214.8	9 214.8	9 789.0	9 789.0	State budget expenditure according to the continuity rule

Avots: Finanšu ministrija, Fiskālās disciplīnas padomes aprēķini

Source: Ministry of Finance, Fiscal Discipline Council calculations